

POLITECHNIKA ŁÓDZKA

WYDZIAŁ FIZYKI TECHNICZNEJ, INFORMATYKI
I MATEMATYKI STOSOWANEJ

Kierunek: Informatyka
Przedmiot: Systemy wbudowane

Dokumentacja gry zręcznościowej Procesja™ LPC1343 + Expansion Board

lider: mgr Filip Turoboś

Nr albumu: 210344 / 801147

Jan Filipowicz

Nr albumu: 203875

Krzysztof Wierzbicki

Nr albumu: 210347

ŁÓDŹ,

Spis treści

Spis treści	2
1 Podsumowanie i technikalia	4
1.1 Skład zespołu	4
1.2 Sprzęt	4
1.3 Wykorzystane funkcjonalności i ich autorzy	4
1.3.1 Dokumentacja, analiza FMEA i inne uwagi	4
1.3.2 Procentowy udział poszczególnych członków zespołu w tworzeniu końcowej wersji projektu	5
2 Skrótowy opis działania programu	6
3 Algorytm gry	6
4 Funkcjonalności	7
4.1 Timer	7
4.2 GPIO	8
4.3 PCA9532	8
4.4 ADC	8
4.4.1 Algorytm sukcesywnej aproksymacji <i>ADC</i> [2]	9
4.5 SSP/SPI	10
4.6 I ² C	11
4.7 Wyświetlacz siedmiosegmentowy	11
4.8 Wyświetlacz LCD	12
4.9 Przerwania (Interrupts)	12
4.10 Głośnik (GPIO) – Melodia	12
4.11 Akcelerometr	13
4.12 Czujnik Światła	13
5 Analiza FMEA	13
5.1 Uszkodzenie wyświetlacza LCD	13
5.2 Uszkodzenie akcelerometru	13
5.2.1 Rozpoznanie	13
5.2.2 Reakcja	14
5.3 Uszkodzenie joysticka	14
5.3.1 Rozpoznanie	14

5.3.2	Reakcja	14
5.4	Uszkodzenie wyświetlacza 7segmentowego	14
6	Wykorzystane noty katalogowe, dokumentacja i literatura	15
	Bibliografia	15

1 Podsumowanie i technikalia

1.1 Skład zespołu

Funkcja:	Imię i nazwisko:	Nr albumu:
lider	Filip Turoboś	210344, 801147
członek	Jan Filipowicz	203875
członek	Krzysztof Wierzbicki	210347

1.2 Sprzęt

Na potrzeby projektu nie wykonywano żadnego własnego sprzętu. Do projektu wykorzystano LPC1343 i Expansion Board.

1.3 Wykorzystane funkcjonalności i ich autorzy

Timer	Krzysztof Wierzbicki
GPIO	Jan Filipowicz
ADC	Turoboś Filip
SPI/SSP	Krzysztof Wierzbicki
I ² C	Krzysztof Wierzbicki
Wyświetlacz siedmiosegmentowy	Turoboś Filip
Wyświetlacz LCD	Krzysztof Wierzbicki
Przerwania	Jan Filipowicz
Melodia	Jan Filipowicz
Akcelerometr	Turoboś Filip
Czujnik światła	Turoboś Filip
Diody LED – Ekspander (PCA 9532)	Krzysztof Wierzbicki

1.3.1 Dokumentacja, analiza FMEA i inne uwagi

Algorytm Gry: Jan Filipowicz;

Analiza FMEA: Cały zespół;

Skład i opracowanie całości dokumentu: Filip Turoboś;

W naszym odczuciu praca w zespole została rozłożona stosunkowo równomiernie. Nad niemal każdą z funkcjonalności (a także opisem w dokumentacji) pracowaliśmy całym zespołem.

1.3.2 Procentowy udział poszczególnych członków zespołu w tworzeniu końcowej wersji projektu

Imię i nazwisko:	Procentowy udział:
Filip Turoboś	33%
Jan Filipowicz	33%
Krzysztof Wierzbicki	34%

2 Skrótowy opis działania programu

Podczas gry w Procesja^{TM} gracz manewruje przy pomocy joysticka i/lub akcelometru białą łamaną symbolizującą procesję i stara się poruszać nią w taki sposób, aby:

- nie przecinać tworzonej przez siebie łamanej;
- zbierać pojawiające się na planszy kropki symbolizujące zbłąkane owieczki.

W przypadku gdy gracz najedzie łamaną na pulsującą kropkę, całość procesji zostaje przedłużona. Radując się z ilości zgromadzonych wiernych możemy odgrywać pieśń religijną *"Barka"*.

3 Algorytm gry

Gra działa na zasadzie popularnej gry Snake – procesja porusza poprzez usunięcie ostatniej kropki (ostatniego segmentu symbolizującego wiernego) i dodaniu kropki symbolizującej proboszcza na początku procesji. Rozpoczęcie gry polega na zainicjalizowaniu pięciu kropek tworzących procesję na środku poziomu (poziom ma wymiary 32×21 punktów) oraz utworzeniu kropki wiernego w losowym miejscu na planszy.

Procesja porusza się ruchem jednostajnym w ostatnim wskazanym przez gracza kierunku (początkowo w górę). Pochód może przechodzić przez *ścianki* poziomu, kontynuuje on wówczas swój ruch po przeciwnej stronie ekranu (poziom jest *de facto* homeomorficzny z torusem). Przy każdym ruchu procesji obliczana jest odległość proboszcza (początku procesji) od zbłąkanej owieczki, która mruga. Gdy odległość ta wynosi nie więcej niż **TOLERANCE** (zmienna oznaczająca precyzję wymaganą od gracza, domyślnie ma wartość zero) wierny dołącza do pochodu, wydłużając długość procesji o jeden. Fakt ten sygnalizowany jest błysnięciem diodami LED. Ponadto w losowym miejscu pojawia się nowa zbłądana owieczka. Jeżeli czoło pochodu zderzy się z jego częścią (lub zostanie zakryty czujnik światła) to gra się restartuje, wracając do stanu początkowego.

4 Funkcjonalności

4.1 Timer

Układ, który dekrementuje lub inkrementuje wartość jednego ze swoich rejestrów w zależności od częstotliwości otrzymywanego sygnału nazywamy **timerem**. Każdy timer jest wyposażony w dwa podstawowe rejestry – licznik timera i rejestr kontroli timera. W przypadku płytki LPC 1343 timer jest dodatkowo wyposażony w preskaler. Zwiększenie licznika timera (TC) – *timer counter* następuje po spełnieniu następujących warunków:

- Wartość rejestru preskalera (PR) jest ustawiona na pewną wartość $K \in \mathbb{N}_0$ – domyślnie $K = 0$;
- 32-bitowy licznik preskalera (PC) osiągnie wartość $K + 1$;

Po inkrementacji (TC) następuje wyzerowanie licznika preskalera.

Aby uruchomić timer należy:

- Uruchomić przesyłanie sygnału zegarowego do 32-bitowego timera o numerze zero (CT32B0) [1]:

```
LPC_SYSCON->SYSAHBCLKCTRL |= (1<<9);
```

- Wybrać pin 5 z portu 1 do odbierania sygnału z wejścia input 0 CT32B0 ;
- Ustawiamy wejście sygnału z match rejestrów 0 - 2 porty 1.6, 1.7, 0.1 ;
- W match rejestrze timera ustawiamy interwał tj. odległość między kolejnymi dopasowaniami;
- W match control rejestrze TMR32B0MCR ustawiamy 0b11 - wyślij przerwanie i zresetuj jeżeli MR0 (zgodnie ze stroną 287 [1]);
- Włączamy przerwania rejestrem ISER (Interrupt Set Enable Register):

```
NVIC->ISER[((uint32_t)(IRQn) >> 5)] = (1 << ((uint32_t)(IRQn) & 0x1F));
```

4.2 GPIO

Skrót (*GPIO*) oznacza *General purpose input/output*, czyli **interfejs wejścia/wyjścia ogólnego przeznaczenia**. Przy pomocy (*GPIO*) obsługiwany jest joystick, w który wyposażona jest płytką. Służy on do poruszania się instancją obiektu typu wąż, umożliwiając tym samym granie w grę.

Aby używać joysticka musimy najpierw ustalić rolę odpowiednich pinów na *INPUT*. W naszym przypadku stosowane jest port nr 2 i piny od 0 do 4, odpowiadających za poszczególne kierunki (odpowiednio centrum/dół/prawo/góra/lewo).

Posuszanie procesją polega na sprawdzaniu stanów poszczególnych pinów. Przykładowo, gdy ostatnio odczytany stan wysoki wystąpił na pinie nr 2, nasz wąż zacznie poruszać się w prawo (o ile jest to możliwe, tj. nie poruszał się uprzednio w lewo). Jeżeli nie jest odczytywany obecnie stan wysoki na żadnym z pinów, to wąż kontynuuje poruszanie się w ostatnio wybranym kierunku. W przypadku, gdy odczytany ruch jest przeciwny do obecnego, sygnał odebrany z (*GPIO*) zostanie zignorowany.

4.3 PCA9532

Diody przez ekspander nie wymagają inicjalizacji. Ich użycie sprowadza się do:

- Ustalenia, które diody mają zostać włączone;
- Przez I2C pod adres ($0x60 \ll 1$) wysyłamy bajt kontrolny, którego 4 dolne bity oznaczają adres pierwszego rejestru, do którego chcemy zapisać informacje - $0x06$. Piąty bit oznacza flagę inkrementacji, dzięki której podany przez nas adres jest zwiększany o 1 przy każdym kolejnym przesłanym bajcie. Istotne jest to, by trzy górne bity były zerami [4];
- Pod ten sam adres przesłania 32 bitów informacji do ekspandera, gdzie na każdą diodę przypadają dwa bity informacji, określające stan, w którym ma się znaleźć. Możliwe są cztery stany [4] – ON, OFF, Blink 1 i Blink2 (korzystamy jedynie z pierwszych dwóch).

W przypadku naszego programu diody LED zapalają się sześciokrotnie, gdy do procesji dołączy kolejny wierny (kolory pojawiają się naprzemiennie).

4.4 ADC

Analog-Digital Converter, czyli **Konwerter analogowo-cyfrowy** (*ADC*) jest przetwornikiem pozwalającym na zmianę zewnętrznego sygnału analogowego (w na-

szym przypadku napięcia) na ciąg 10 bitów. *ADC* na stosowanym przez nas mikrokontrolerze używa algorytmu sukcesywnej aproksymacji, którego krótki opis załączony zostanie w podrozdziale **Algorytm sukcesywnej aproksymacji w *ADC***.

Przy pomocy *ADC* gracz jest w stanie kontrolować prędkość poruszanej przez siebie procesji. Precyzyjnie, jeden krok procesji zajmuje

$$\text{new\_snek\_speed} = \left(\left\lfloor \frac{4000}{\text{ADCread}(0)} \right\rfloor + 20 \right) \text{ ms.}$$

Do odczytu wartości z *ADC* stosowana jest funkcja *ADCread(0)*, która odczytuje wartość napięcia na zerowym pinie. Odczytywane przez nas wartości z *ADC* są liczbami całkowitymi z przedziału [39; 1023]. Dzięki temu nigdy nie dochodzi do dzielenia przez zerową wartość. Funkcja odczytująca wartość wywoływana jest przy każdym obrocie głównej pętli programu. Dzięki temu wartość prędkość procesji jest dostosowywana na bieżąco do aktualnego napięcia na zerowym pinie *ADC*, które kontroluje użytkownik przy pomocy pokrętła A22K. Zgodnie z [1] napięcie to mieści się w zakresie od 0 do 3.6 V. Inicjalizacja konwertera analogowo-cyfrowego przebiega w następujący sposób:

1. Zerujemy bit odpowiadający za odłączenie od zasilania bloku konwertera:

```
LPC_SYSCON->PDRUNCFG &= ~(0x1<<4);
```

2. Uruchamiamy zegar AHB dla bloku *ADC*

```
LPC_SYSCON->SYSAHBCLKCTRL |= (1<<13);
```

3. ...nie rozumiem.

4.4.1 Algorytm sukcesywnej aproksymacji *ADC* [2]

Algorytm sukcesywnej aproksymacji jest w istocie sprzętową wersją przeszukiwania binarnego. Rejestr SAR (*Successive Approximation Register*), do którego zapisywana będzie odczytana z konwertera wartość jest pierwotnie zainicjalizowany samymi zerami, zaś najbardziej znaczący bit jest przestawiany na wartość 1. Następnie wartość rejestru jest konwertowana na sygnał analogowy, po czym komparator porównuje napięcie wejściowe z konwertera z napięciem odpowiadającym ciągowi bitów z rejestru SAR. Jeżeli napięcie wejściowe w konwerterze (czyli sygnał otrzymywany dzięki ustawieniu pokrętła na odpowiedniej pozycji) przekracza

wartość napięcia wygenerowanego na podstawie rejestru – bit wiodący pozostaje w stanie 1, w przeciwnym razie przypisana zostaje mu wartość 0. Następnie analogiczne postępowanie zostaje przeprowadzane dla sukcesywnego bitu. Procedura powtarzana jest dziesięciokrotnie, do zapełnienia całego rejestru.

4.5 SSP/SPI

Serial Peripheral Interface / Synchronous Serial Port, szeregowy interfejs SSP jest używany, by komunikować się z wyświetlaczami. W tym przypadku używamy protokołu SPI. Komunikacja przebiega synchronicznie poprzez trzy równoległe linie. Są nimi

- *MOSI* - *Master Input Slave Output* pozwala na wysyłanie danych do zewnętrznego układu (w naszym wypadku wyświetlaczy);
- *MISO* - *Master Output Slave Input* służy do pobierania danych z układu zewnętrznego;
- *SCLK* - *Serial CLock* zegar taktujący – precyzyjniej sygnał zegarowy.
- *SSEL* - *Slave SElect* służy do ustalenia które urządzenie jest slave.

Najpierw podłączamy zegar systemowy do SSP (przez szynę AHB) w następujący sposób [1]:

```
LPC_SYSCON->PRESETCTRL |= (0x1<<0); // zaprzestań resetowania SSP
LPC_SYSCON->SYSAHBCLKCTRL |= (1<<11); // włącz zegar dla SSP
```

Dalej, ustawiany jest dzielnik częstotliwości zegara na 2:

```
LPC_SYSCON->SSPCLKDIV = 0x02; //dzielnik zegara peryferyjnego
```

Następnie w rejestrach kontroli wejścia/wyjścia ustawiamy linie MISO i MOSI na port 0, piny 8 i 9

```
LPC_IOPCON->PI00_8   |= 0x01; // MISO
LPC_IOPCON->PI00_9   |= 0x01; // MOSI
```

Następnie ustawiamy linię SCKL - wartość 1 na porcie 2 pin 11 Kolejnym krokiem jest ustawienie głównej płytki jako master – 2 bit portu 0 GPIO jest wybierany jako wyjście i ustawiany jest na nim stan wysoki.

ustawieniu prędkości transmisji oraz jej kierunku (MSB albo LSB) następuje transmisja danych, która następuje dwukierunkowo – dane są jednocześnie wysyłane i odbierane zgodnie z sygnałem zegara po jednym bicie, w ten sposób pomiędzy rejestrami przesuwными mastera i slave następuje wymiana danych.

4.6 I²C

Także działa przez interfejs SSP.

4.7 Wyświetlacz siedmiosegmentowy

W zaprojektowanej grze wyświetlacz siedmiosegmentowy służy jako element dekoracyjny i nie ma wpływu na rozgrywkę. Przez cały czas trwania rozgrywki wyświetla on kolejne litery napisu.

1. Inicjalizacja wyświetlacza siedmiosegmentowego polega na ustawieniu kierunku w pierwszym porcie GPIO. Na 11 bicie ustawiana jest wartość 1, co oznacza kierunek wyjściowy

```
LPC_GPIO1->DIR |= (0x1<<11);
```

a następnie ustawienie na tym bicie wartości 1, przy czym tak zainicjalizowany wyświetlacz nie wyświetla jeszcze żadnego znaku.

```
GPIOShadowPort1 |= (1<<11);
```

2. Deklarujemy wartość zmiennej `letters_speed`, która opisywać będzie co ile iteracji głównej pętli programu nastąpi zmiana wyświetlanego znaku (poprzedzona jednoiteracyjną przerwą):

```
const uint8_t letters_speed = 10;
```

Tablica znaków do wyświetlania przez wyświetlacz siedmiosegmentowy ma następującą deklarację:

```
const uint8_t letters[] = "NO STEP ON SNECC ";
```

3. W pojedynczej iteracji głównej pętli programu wykonujemy następujące kroki:

3.1 Upewniamy się, że zmienna kontrolująca wartość wyświetlanej litery `letters_state` nie przekroczy wartości `sizeof(letters)/letters_speed`.

```
letters_state %= letters_size * letters_speed;
```

3.2 Wybieramy instrukcją warunkową czy obecnie wyświetlany jest znak z tablicy letters, czy też następuje przerwa, która czyni napis czytelniejszym dla użytkownika. Zestaw stosowanych w programie znaków pozwala wyświetlić każdy z nich na wyświetlaczu siedmiosegmentowym. Zero przekazywane jako drugi argument funkcji sprawia, że nie wchodzimy w tryb surowego przesyłu danych (tryb w którym korzystamy z funkcji led7seg_setChar sprawia, że litery odczytywane są jako znaki ASCII):

```
led7seg_setChar(letters_state % letters_speed ?  
letters[letters_state / letters_speed] : ' ', FALSE);
```

Funkcja ta przy pomocy metody SSPSend przekazuje stabilizowane ośmiobitowe wartości całkowite odpowiadające poszczególnym wyświetlanym znakom. Przykładowo, wartością odpowiadającą literze 'S' jest 0x12. Przed przesłaniem przez SSP jakichkolwiek danych musimy jednak zmienić wartość jedenastego bitu pierwszego portu GPIO na 0.

```
GPIOShadowPort1 &= ~(1<<bitPosi);
```

Po zakończeniu przesyłania zmiennej zostaje on ponownie przywrócony do stanu 1 tak samo jak przy inicjalizacji.

3.3 Zwiększamy wartość letters_state o jeden.

```
letters_state++;
```

4.8 Wyświetlacz LCD

4.9 Przerwania (Interrupts)

4.10 Głośnik (GPIO) – Melodia

Aby zainicjalizować głośniczek ustawiamy kierunek

```
LPC_GPIO1->DATA |= (0x1<<2)
```

4.11 Akcelerometr

4.12 Czujnik Światła

5 Analiza FMEA

Możliwa awaria	Prawdopodobieństwo	Reakcja	Istotność	Iloczyn
Uszkodzenie wyświetlacza LCD	Niewielkie 0.05	Nie	Krytyczna 10	0.5
Uszkodzenie czujnika światła	Małe 0.08	Nie	Krytyczna 10	0.8
Uszkodzenie joysticka	Średnie 0.2	Tak	Wysoka 8	1.6
Uszkodzenie akcelerometru	Średnie 0.3	Tak	Średnia 6	1.8
Uszkodzenie wyświetlacza 7segmentowego	Znikome 0.01	Nie	Zerowa 0.1	0.001

5.1 Uszkodzenie wyświetlacza LCD

Możliwe uszkodzenie wyświetlacza LCD spowoduje całkowitą niegrywalność. Nawet jeżeli możliwa byłaby autodiagnostyka tego przypadku, uznano że urządzenie miałyby nikłe szanse na sensowną reakcję na wypadek tego typu awarii.

5.2 Uszkodzenie akcelerometru

Uszkodzenie akcelerometru może powodować błędy w zachowaniu się procesji – mianowicie mogłoby sprawić, że kierunek poruszania się procesji zostanie ustalony i niezależnie od wykonywanych przez gracza manewrów gra nieprzerwanie próbować będzie odczytać wskazania akcelerometra i poruszać procesją zgodnie z tymi odczytami.

5.2.1 Rozpoznanie

Przy uruchomieniu zakładamy, że płytką jest ustawiona w pozycji horyzontalnej na płaskiej powierzchni i oddziałuje na nią wektor przyspieszenia grawitacyjnego $1g$ skierowany pionowo w dół, tj. o współrzędnych $(0, 0, -1)$. Następnie obliczany jest kwadrat długości obecnie odczytanego przez akcelerometr wektora przyspieszenia. Jeżeli wartość normy odczytanego wektora przyspieszenia X przy przyjmowanym zakresie akcelerometru (wynoszącym $2g$) mieści się w przedziale

$$0.78125 g = \frac{2500}{4096} g < \|X\| < \frac{6000}{4096} g \simeq 1.210307 g,$$

odczyty uznajemy za poprawne. W przypadku wystąpienia odczytu wykraczającego poza ten zakres, program uznaje akcelerometr za uszkodzony.

5.2.2 Reakcja

Zmienna opisująca poprawność działania akcelerometru zostaje ustawiona na wartość *BROKEN* = 0. W wyniku tego kolejne wykonania głównej pętli programu nie uwzględniają już odczytywania wartości wskazywanych przez akcelerometr. Wprowadzie uniemożliwia to dalsze sterowanie przy pomocy akcelerometru (przynajmniej do czasu ponownego uruchomienia urządzenia), aczkolwiek nadal możliwe jest granie w Procesję przy pomocy joysticka.

5.3 Uszkodzenie joysticka

Uszkodzenie manipulatora drążkowego może spowodować odczytywanie wskazań, które nie zmieniają się lub zmieniają się w sposób całkowicie losowy. W naszej analizie skupiliśmy się na pierwszym przypadku, który uznaliśmy za dużo bardziej prawdopodobny. Wystąpienie takiej awarii sprawiłoby, że procesja (niezależnie od życzenia użytkownika i sterowania akcelerometrem) poruszałaby się w jednym kierunku, skutecznie uniemożliwiając zabawę.

5.3.1 Rozpoznanie

W zmiennej *prev_state* przechowywany jest poprzedni odczyt z joysticka. Jeżeli wskazania nie zmieniają się przez ustalony czas (odpowiadający stu wykonaniom pętli), uznajemy, że nastąpiła awaria. Wyjątek od tej reguły stanowi sytuacja, gdy wskazywane jest położenie joysticka w pozycji 0 (nienaciśniętej).

5.3.2 Reakcja

Gdy rozpoznana zostaje awaria urządzenia peryferyjnego manipulatora drążkowego następuje zaprzestanie odczytywania wskazań tegoż manipulatora. Wznowienie odczytu nie następuje – aby grać dalej należy korzystać z akcelerometra. W przypadku gdy chcemy korzystać z joysticka należy zrestartować urządzenie.

5.4 Uszkodzenie wyświetlacza 7segmentowego

Uszkodzenie wyświetlacza siedmiosegmentowego ma jedynie znaczenie kosmetyczne i nie wpływa w żaden sposób na działanie całości programu. W związku z tym

nie zużywamy mocy obliczeniowej na sprawdzanie poprawności jego działania ani nie reagujemy na jego ewentualne uszkodzenie.

6 Wykorzystane noty katalogowe, dokumentacja i literatura

Bibliografia

- [1] *UM10375 LPC1311/13/42/43 User manual*, 21 June 2012, **Rev. 5**,
- [2] *Understanding SAR ADCs: Their Architecture and Comparison with Other ADCs*, 02 October 2001, **Maxim Integrated Products, Inc.**
- [3] *LPC1343 ADC programming tutorial*, 18 November 2017, **Umang Gajera**
- [4] *PCA9532, 16-bit I2C-bus LED dimmer*, 22 August 2016, **Rev. 4.1, Product data sheet**